

10. téma: Önmagunk formálódása a szinodalitásban

Kedves Paptestvérek, Kedves Testvérek, az elmúlt időszakban együtt elmélkedtünk a szinódusi út egyes témáiról. Bár a helyzet kedvezőtlen volt és korlátozta a személyes találkozásokat, mégis reménykedem, hogy ezek a különböző formában megélt találkozások gazdagítóak voltak és segítettek megfogható képet alkotni a plébániátok, közösségetek életéről. Együtt kérdeztük és kutattuk, hogy javulhatna vallásos életünk minősége és hogyan tudnánk hitünket kivetíteni a konkrét mindennapi életünkre.

Mindannyiotoknak, Kedves Lelkiatyák és Kedves Testvérek, akik bekapcsolódtatok ebbe a folyamatba, imáitokkal és felajánlásaitokkal kísértétek, őszintén köszönöm – Isten fizesse meg!

Természetesen, az Egyház továbbra is reménnyel tekint a jövőbe, alapítóját, Jézus Krisztust szemlélve, aki jelenlétéről biztosít bennünket: *“én veletek vagyok minden nap a világ végéig.”* (vö. Mt 28, 20). A szinódusi zárándoklat folytatódik tovább, azután is, hogy a plébániai összegző értékelések elérkeznek püspökségünkre majd az országos értékelés részeként a megfelelő római dikasztériumba.

Ezért fontos, hogy felvázoljuk a jövőbeli kilátásokat, milyen irányban folytatódhatna igykezetünk. Szent Pál szavai szolgálnak útmutatóul:

A test ugyan egy, de sok tagja van, a testnek ez a sok tagja azonban mégis egy test. Így Krisztus is. ¹³Mi ugyanis mindnyájan egy Lélekben egy testté lettünk a keresetséggel: akár zsidók, akár pogányok, akár rabszolgák, akár szabadok. Mindannyiunkat egy Lélek itatott át. ¹⁴Mert a test nem egyetlen tagból áll, hanem sokból. ¹⁵Ha a láb azt mondaná is: „Nem vagyok kéz, tehát nem tartozom a testhez”, azért a testhez tartozik. ¹⁶Ha pedig a fül azt mondaná: „Nem vagyok szem, tehát nem tartozom a testhez”, azért a testhez tartozik. ¹⁷Ha a test csupa szem volna, hol maradna a hallás? Ha meg csupa hallás, hol volna a szaglás? ¹⁸Isten határozta meg minden egyes tag feladatát a testben, tetszése szerint. ¹⁹Ha valamennyi egy tag volna, hol volna a test? ²⁰Így azonban sok a tag, de a test csak egy. ²¹A szem nem mondhatja a kéznek: „Nincs rád szükségem” vagy a fej a lábnak: „Nincs rád szükségem.” ²²Ellenkezőleg, a gyöngébbnek látszó tagok sokkal szükségesebbek. ²³Sőt a test alacsonyabb rendű tagjait nagyobb gonddal vesszük körül, és a tisztességtelen tagok nagyobb tisztességben részesülnek, ²⁴a tisztességes tagoknak ugyanis nincs erre szükségük. De Isten alkotta így a testet, és azért részesítette az alacsonyabb rendű tagot nagyobb tisztességben, ²⁵hogy a testben ne támadjon meghasonlás, hanem a tagok törődjenek egymással. ²⁶Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele, s ha tiszteletben van része az egyik tagnak, mindegyik örül vele. ²⁷Ti Krisztusnak teste vagytok, s egyenként tagjai. (1 Kor 12, 12-27).

Elmélkedés

A régiók, a plébániák, a szolgálataink, az életállapotunk, az életkorunk sokrétűsége szükségessé teszi, hogy építsük magunk között az egységet, az összetartozást, a kölcsönös támogatást és tiszteletet. Fontos, hogy tisztelni tudjuk egymás szolgálatát. Nem mindenki püspök vagy pap, nem mindenki tagja az egyháztanácsnak, nem mindenki ministráns vagy énekes stb. Sosem mondhatjuk senkinek sem, hogy rá nincs szükség

vagy hogy ő kisebbrendű. Az ilyen belső hozzáállás s még inkább az ilyen megnyilvánulás helytelen. Gondolkodjunk el újra Pál apostol egyházképéről, Krisztus titokzatos testéről saját egyházközségünkre vonatkoztatva azt. Nem csupán a különféle adományok felsorolásáról van szó, hanem sokféleségük és szükségességük felismeréséről.

Szent Pál lelkeségének értelmében fontos emlékeznünk az Isten országáért együttesen végzett munkánk/tevékenységeink három elemére:

1. Szerezzünk munkatársakat! A vallásüldözések évei alatt a bántalmazások, megfélemlítések következtében a pasztoráció leginkább a lelkiatyák tevékenysége által valósult meg. Bár tudunk buzgó laikusok és rejtett kis közösségek aktivitásáról, a plébániák élete általában a plébános kezében volt. Mivel a papok nem akarták híveiket kitenni az munkahelyük elvesztésének vagy a zaklatások veszélyének, nem egyszer magukra vállalták a teljes felelősséget, kockáztatva az állami engedélyek megvonását, fenyegetéseket, áthelyezéseket. Ma már az Egyház szabadon bevonhatja a pasztorációba a laikus híveit. Ennek ellenére, Szlovákiában harminc évvel az "átkos" rezsim bukása után is több plébánián a pasztorációban magára maradt pap lát el lelkipásztori szolgálatot.

Ne engedjük annak a tévhitnek, hogy elegendők vagyunk a magunk számára. Legyen bátroságunk új munkatársakat szerezni Krisztus evangéliumának. Ahhoz, hogy Isten országa növekedjen, elengedhetetlen, hogy a püspök és papjai, a papok egymás között, a papok és laikusok együttműködjenek. Pál tevékenysége nem csak igehirdetésből állt, hanem keresztény közösségek alapításából is, amelyek élére vezetőt választott, hogy folytassa az evangelizációt. Nem elég, ha közösségeinkben megéljük a hitünket, szükséges, hogy tovább is adjuk. Hasonlóképpen a vállalásainkat is a helyi közösségben, különösen a plébániaközösségben.

2. Lelkesítsük egymást Isten országáért! Pál működéséről missziós útjain során így olvasunk: „*22Útközben megerősítették a tanítványok lelkét, és intették őket, hogy maradjanak meg a hitben. Elmondták, hogy sok viszontagságon át kell bemennünk az Isten országába.*“ (ApCsel 14, 22).

Pál buzgósága az Úr törvénye iránt még apostollá való meghívása előtt ismeretes volt. Amikor Krisztus apostola lett, buzgóságát az evangélium szolgálatába állította. A munkatársainkat lelkesíteni annyit jelent, hogy feltárjuk előttük az evangéliumot olyannak, amilyen – vagyis Örömhírként. Ferenc pápa gyakran emlékeztet bennünket erre. Nem ragadhatunk le csupán a hitünket veszélyeztető tényezők mellett (liberalizmus, konzumizmus, sekularizmus, közömbösség). Nyilván mindannyian tudatában vagyunk ezeknek a terheknek, de ne feledjük a népek apostolának szavait: „*Ki szakíthat el minket Krisztus szeretetétől? (...) sem halál, sem élet, (...)sem magasság, sem mélység*“ (Róm 8, 35-39). Nekünk keresztényeknek lehetőségünk van - sőt kötelességünk is - hogy nyilvánosan megvalljuk Krisztus evangéliumát. Arra vagyunk hivatottak, hogy felelősségteljesen bemutassuk, hogy a hit az ember szabad válasza, aki személyes meggyőződésből Krisztus mellett dönt, mert a kereszténység feltárja előtte, hogyan gyakorolja helyesen szabadságát és hogyan különböztesse meg a valóságot attól, ami csupán annak tűnik.

3. Hallgassunk meg másokat! A liturgiában a szentírási olvasmányok után minden alkalommal elhangzik: *Ez az Isten igéje* illetve *Ezek az evangélium igéi* (vagyis Isten igéjét

hallgattuk). Ez nem csak formális befejezése a szövegnek, hanem valójában az ember hozzáállását fejezi ki. A Szentírásban a meghallgatás képessége szinonimája: az Isten működésére való nyitottságnak, az Isten szava iránti engedelmességnek és a hallott szó szerinti cselekvésre való készségnek. Ebből a vertikális kapcsolatból adódik aztán mindennek a horizontális megélése – meghallgatni a munkatársunkat, fivérünket, nővérünket... A Szentélek bőséges indíttatásai közül sok épp azért marad észrevétlen, mert nem mutatunk készséget egymás meghallgatására. Legyünk nyitottak annak megértésére, amit mások közölni akarnak velünk.

Az apostolok közössége a jeruzsálemi zsinaton képes volt a meghallgatásra, s ezáltal által a Isten nagy dolgokat vitt végbe: **„Erre az egész sokaság elhallgatott, aztán meghallgatta Barnabást és Pált, akik elbeszélték, milyen nagy jeleket és csodatetteket művelt Isten a pogányok között általuk.” (ApCsel 15, 12).**

(Forrás: Trstenský, F.: Vznešenejšia cesta . Pavlova cesta lásky. TF KU Košice, 2021).

Segítő kérdések

A szinodalitás magába foglalja az aktuális szükségletekre való figyelmességet, a formációt és szüntelen készséget nyitottnak lenni Isten és egymás felé.

- *Nyitott-e egyházközösségünk az „együtt haladásra” és az Egyház kihívásaira való bekapcsolódásra?*
- *Készségesek – e az egyházközösségünk tagjai a találkozásra, egymás meghallgatására, mások véleményének elfogadására?*
- *Miként kapnak teret a laikusok az egyházközösségünk életében?*
- *Vannak-e a plébániánkon ministránsok, szervezett templomi szolgálatok (lektorok), önkéntesek, akik készek idejüket a gyermek- és ifjúsági foglalkozásokban a közösségünk javára fordítani?*
- *Létezik-e működő egyháztanács, ami a plébános segítségére van nemcsak gazdasági kérdésekben?*
- *Van-e a plébániánknak közösségi helyisége, ahol lehetőség nyílik a találkozásokra?*